

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

St. Ned. Ond. Praag, vo_buitenland

Kwaliteitsonderzoek

Inspectie van het Onderwijs

Datum vaststelling: 10 februari 2023

Samenvatting

De inspectie heeft op 10, 11 en 12 oktober 2022 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op 't Nopje, Nederlands Onderwijs Praag. Wij bezoeken Nederlandse scholen in het buitenland in principe eens in de vier jaar. Door de coronacrisis heeft dit onderzoek bijna 6 jaar na het vorige bezoek plaatsgevonden. In najaar 2021 voerden we een voorbereidingsgesprek met de schoolleider en de voorzitter van het bestuur. Toen leek het inspectieonderzoek binnen enkele weken plaats te kunnen vinden.

School: 't Nopje, Nederlands
Onderwijs Praag

Totaal aantal leerlingen: 52

BRIN: po z8HM / vo z8VR

Dit rapport gaat over het primair en voortgezet onderwijs. Daar waar voor het voortgezet onderwijs specifieke informatie essentieel is, is dit apart bij de standaarden vermeld.

We constateren dat de kwaliteit van het onderwijs op 't Nopje voldoende is. Alle onderzochte standaarden zijn minimaal van voldoende niveau. Wel krijgt de school voor de kwaliteitszorg een herstelopdracht.

Wat gaat goed?

De school laat in het primair onderwijs op twee van de acht beoordeelde standaarden goede kwaliteit zien. We waarderen de standaarden aanbod en pedagogisch klimaat als goed. Voor het voortgezet onderwijs is daarnaast ook het didactisch handelen van goed niveau.

De school heeft een aanbod dat aansprekend is en leerlingen uitnodigt om op diverse manieren de Nederlandse taal te leren, zowel mondeling als schriftelijk. Zij heeft hier gerichte keuzes in gemaakt, gebaseerd op de NTC-leerlijnen en we zien een doorgaande lijn van de kleuters tot en met het voortgezet onderwijs. Het team heeft de lessen goed voorbereid en zorgt voor een stimulerend leerklimaat.

Wat kan beter?

Na de start van het nieuwe schooljaar met meerdere wisselingen binnen het team, kan het deels nieuwe team, onder leiding van de directeur, weer gericht samenwerken en gezamenlijk de kwaliteit van het onderwijs verbeteren.

Wat moet beter?

De kwaliteit van de school is nu te sterk afhankelijk van de werkwijze van individuele ervaren leraren. Het kwaliteitsbeleid is wel beschreven, maar we zien dit in de uitvoering op schoolniveau te

weinig terug met name voor het didactisch handelen van de leraren in het primair onderwijs en voor het zicht op de ontwikkeling van de leerlingen. Het bestuur en de directeur herkennen dit. De school krijgt hiervoor een herstelopdracht.

Vervolg

De school komt in beginsel over vier jaar opnieuw in aanmerking voor een onderzoek.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het onderzoek	5
2.	Uitgangssituatie en conclusie	6
3.	Resultaten onderzoek	9
4.	Reactie van het bestuur	13

1. Opzet van het onderzoek

De inspectie van het onderwijs onderzoekt Nederlandse scholen in het buitenland in principe eens in de vier jaar.

Werkwijze

Wij toetsen de onderwijspraktijk van de school aan de standaarden uit het onderzoekskader 2019 voor het toezicht op Nederlandse scholen in het buitenland.

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
Schoolklimaat	
SK2 Pedagogisch klimaat	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben lessen bezocht, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met leerlingen, ouders, leraren, directeur onderwijs en een vertegenwoordiging van het bestuur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Bevindingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie

2 . Uitgangssituatie en conclusie

In dit hoofdstuk geven we de uitgangssituatie, de conclusie en het vervolg weer van het onderzoek bij Stichting Nederlands Onderwijs Praag - 't Nopje (vo).

Uitgangssituatie

De stichting Nederlands Onderwijs Praag ('t Nopje) verzorgt sinds 1994 ntc-onderwijs.

Het schooljaar 2022-2023 is gestart met 52 leerlingen (primair en voortgezet onderwijs), verdeeld over tien groepen. Dit is minder dan de afgelopen jaren waarin de school steeds zo'n 65 leerlingen had. Twee leerkrachten zijn aan het einde van vorig schooljaar gestopt, na ruim tien jaar werkzaam geweest te zijn op 't Nopje. Enkele ouders hebben voor privélessen voor hun kinderen gekozen bij deze leraren.

De school maakt naschools gebruik van lokalen op twee internationale scholen, de International School of Prague (ISP) in Praag 6 en de Prague British School (PBS) in Praag 4. In coronatijd is in Praag 4 een derde locatie gestart, hier krijgen groep 3 en groep 4 les. In de schoolbibliotheken is op beide locaties een aparte ruimte vrijgemaakt voor de Nederlandse boeken.

De leerlingen worden in principe geplaatst in homogene jaargroepen. Soms zijn combinatiegroepen nodig. Eén van de drie klassen in het voortgezet onderwijs krijgt online les. Ntc 't Nopje kiest voor een onderwijsaanbod voor Richting 1 (zelfde niveau als leeftijdsgenoten in Nederland) en Richting 2 leerlingen (aan het einde van groep 8 maximaal twee jaar achterstand ten opzichte van leeftijdsgenoten in Nederland). De huidige leerlingenpopulatie bestaat voor een kwart uit Richting 1 en voor driekwart uit Richting 2 leerlingen. Hier is de laatste jaren een verschuiving in te zien, voorheen was er een veel groter deel Richting-1 leerlingen.

Het team bestaat uit vier leraren en een directeur onderwijs. Twee van de leraren zijn dit schooljaar gestart. De directeur heeft zelf ook lesgevende taken in zowel het primair als het voortgezet onderwijs. Drie van de vijf leraren zijn bevoegd. De twee ervaren leraren (waaronder de directeur) geven de meeste lessen, namelijk in 7 van de 10 groepen.

Het bestuur van de school is stabiel en bestaat uit een voorzitter, een secretaris en een penningmeester. Het bestuur werkt als een toezichthoudend bestuur op afstand. Dat wil zeggen dat het bestuur de kaders stelt (vooral financieel, personeel en organisatorisch) en daarop toeziet. De dagelijkse leiding en uitvoering van beleid en onderwijskundige zaken liggen bij de directeur onderwijs.

De kwaliteit van het onderwijs op 't Nopje in Praag is voldoende.

Conclusie

Van 10 tot en met 12 oktober 2022 hebben wij de kwaliteit van het onderwijs op 't Nopje in kaart gebracht. De kwaliteit van het onderwijs is Voldoende. Alle onderzochte standaarden zijn minimaal van voldoende niveau.

Het team zorgt voor een stimulerend leerklimaat waarin bijna alle leerlingen betrokken aan het werk zijn. De ouders, met wie wij gesproken hebben, bevestigen dit beeld. De lessen zijn goed voorbereid en de leerlingen worden uitgedaagd om op diverse manieren de Nederlandse taal te leren, zowel mondeling als schriftelijk. Het goed doordachte aanbod biedt nieuwe leraren hierin veel houvast.

Door een lange periode van online lesgeven vanwege de coronacrisis en het vertrek van enkele ervaren leraren, moet het deels nieuwe team weer gericht samenwerken. De meeste lessen worden gegeven door twee ervaren leerkrachten. Dit is een kracht van de school maar is tegelijkertijd ook kwetsbaar. Met name de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch handelen en van zicht op ontwikkeling zijn nu te leraarafhankelijk.

Het kwaliteitsbeleid is wel beschreven maar zien we in de uitvoering op schoolniveau te weinig. Bovendien is er te weinig digitaal vastgelegd, waardoor werkwijzen moeilijk overdraagbaar zijn. Dit geldt voor bijvoorbeeld leerstofjaarplanningen, lesvoorbereidingen en groepsoverzichten en groepsplannen. Het bestuur en de directeur herkennen dit. De school krijgt hiervoor een herstelopdracht.

Afspraken over vervolgtoezicht

De inspectie heeft de kwaliteit van het onderwijs op 't Nopje onderzocht. Op basis van onze bevindingen, hebben wij een herstelopdracht gegeven. Wij hebben met het bestuur afgesproken dat het bestuur binnen de genoemde termijnen zorgt voor het herstel van de hieronder genoemde tekortkoming.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
School		
Kwaliteitszorg (KA1) De standaard kwaliteitszorg is voldoende maar de uitvoering in de praktijk is slechts ten dele in overeenstemming met het beleid. Ook het vastleggen en nakomen van afspraken moet verbeteren.	Het bestuur moet zorgen voor de uitvoering van een cyclisch en planmatig kwaliteitszorgsysteem waarbij helder is aan welke doelen de school werkt, welke prioritering en tijdslijn zij hanteert, wanneer en op welke wijze zij evalueert en hoe dit alles geborgd wordt. Zij maakt hiervoor een plan van aanpak dat het bestuur uiterlijk 1 april 2023 aan de inspectie toestuur.	Wij gaan na of het bestuur voldoet aan de voorwaarden voor deze herstelopdracht (plan van aanpak) en beoordelen tijdens het volgende kwaliteitsonderzoek of het bestuur voldaan heeft aan de herstelopdracht.

3. Resultaten onderzoek

[De inrichting van de onderzoeken is steeds verschillend. Onderstaand staan alle gebieden en standaarden. Neem in je rapport alleen die standaarden op die zijn onderzocht!]

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			✓
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3 Didactisch handelen		•	

Aanbod is goed doordacht

De kwaliteit van het aanbod is Goed. De school beschikt over een breed aanbod dat voldoet aan de kerndoelen en aansluit bij het niveau van de leerlingen. De school maakt voor groep 1 tot en met de derde klas van het voortgezet onderwijs gebruik van eigentijdse methodes en maakt keuzes op basis van de NTC-leerlijnen van Stichting NOB. Bovendien heeft de school een uitgebreid extra aanbod ontwikkeld voor haar leerlingenpopulatie, dat ze op maat inzet, ook als huiswerk. Het team benut de mogelijkheden om de lessen digitaal te ondersteunen. Vanwege het feit dat de school gebruik maakt van lokalen van een dagschool, is het lastig om de leeromgeving aantrekkelijker en ondersteunend aan het leerproces, in te richten.

De ontwikkeling van alle leerlingen is in beeld, dit kan eenduidiger

De kwaliteit van de standaard Zicht op ontwikkeling is Voldoende. Door observaties, huiswerkopdrachten, en toetsgegevens van methodegebonden en methode onafhankelijke toetsen, verzamelen de leraren informatie over de kennis en de vaardigheden van de leerlingen en leggen deze vast in groepsoverzichten. Deze informatie gebruiken de leraren in de voorbereiding en uitvoering van hun lessen. Wel zien we dat leraren hierin hun eigen systeem hebben ontwikkeld dat bovendien moeilijk overdraagbaar is. Dit is kwetsbaar voor de continuïteit van het onderwijs. We geven de school in de herstellopdracht voor kwaliteitszorg de opdracht dit te verbeteren.

Mooie lessen gezien, ook kansen voor verbetering

Het didactisch handelen is in het primair onderwijs van Voldoende niveau. We zien hier verschillen in kwaliteit en er zijn meerdere verbeterpunten. Dit is verklaarbaar vanwege het verschil in kennis van en ervaring met het Nederlandse taal onderwijs binnen het team. We hebben een aantal goed voorbereide lessen gezien waarin leerlingen betrokken aan het werk waren in een stimulerend leerklimaat. De leerkrachten leggen duidelijk uit, 'zien' alle leerlingen en dagen, met creatieve en afwisselende werkvormen, alle leerlingen uit om actief

met de Nederlandse taal bezig te zijn. In sommige groepen kunnen de leraren meer afstemmen op de verschillen in niveau van de leerlingen, zowel in de instructie en verwerking. De kleine groepen en de gebruikte methoden bieden hiervoor genoeg mogelijkheden.

In het voortgezet onderwijs waarderen we deze standaard als Goed. We zien daar lessen met een logische opbouw, met heldere uitleg en geschikte opdrachten afgestemd op de ontwikkeling van de leerlingen. De leerlingen zijn actief betrokken en krijgen gerichte feedback. De leraar stimuleert de mondelinge en schriftelijke taalontwikkeling van de leerlingen en toont hoge verwachtingen.

3.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	O	K	V	G
SKz Pedagogisch klimaat				2

Goed pedagogisch leerklimaat

We waarderen het pedagogisch klimaat als Goed. Door de respectvolle pedagogische aanpak van de leraren verlopen de lessen in een prettige en veilige sfeer. Er heerst een goed werkklimaat waarin de leerlingen zich kunnen focussen op het leren. Het schoolklimaat is ondersteunend voor zowel de cognitieve als de sociale ontwikkeling. De omgang tussen de leraren en de leerlingen is duidelijk en respectvol. De ouders en de leerlingen, met wie wij spraken, geven aan dat, ondanks dat de leerlingen (na de dagschool) niet altijd zijn hebben in de naschoolse lessen, de sfeer fijn is in de Nederlandse lessen.

3.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten	Niet te beoordelen			

Onderwijsresultaten zijn niet te beoordelen

We beoordelen de standaard Resultaten (resultaten aan het einde van het primair en het voortgezet onderwijs) niet omdat er te weinig gegevens zijn - gezien het geringe aantal leerlingen in zowel het primair als het voortgezet onderwijs - om een oordeel op te baseren. In het voortgezet onderwijs is het animo voor het CNaVT-examen (B2 niveau, educatief startbekwaam) gering. Slechts een enkele leerling neemt hieraan deel.

3.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg beter in de praktijk brengen

Het kwaliteitsbeleid van 't Nopje is wel helder beschreven in het schoolplan 2021-2025 maar we zien dit in de uitvoering op schoolniveau te weinig terug. Het bestuur en de directeur onderwijs herkennen dit. De school krijgt hiervoor een herstelopdracht.

De school werkt bijvoorbeeld slechts voor een enkel onderwerp met de in het schoolplan genoemde verbeterplannen. Ook neemt 't Nopje al een aantal jaren de geplande periodieke ouderevaluaties niet af. De genoemde maandelijkse bestuursvergaderingen vinden niet regelmatig plaats. Overleg tussen bestuur en directeur vindt veelvuldig 'tussen de bedrijven door' plaats. De directeur legt met behulp van een bestuurs-directiekalender en een jaarkalender voor het team de jaarplanning vast. Ook maakt zij jaarlijks een activiteitenverslag.

De borging, het vastleggen van afspraken en processen en ook de vindbaarheid daarvan, moet op 't Nopje verbeteren. Veel afspraken en werkwijzen zitten in de hoofden van de directeur en de ervaren leerkracht. Er is weinig digitaal vastgelegd waardoor werkwijzen moeilijk overdraagbaar zijn. Dit geldt ook voor afspraken over het onderwijsleerproces. De meeste lessen worden gegeven door twee ervaren leerkrachten. Dit is een kracht van de school maar tegelijkertijd ook kwetsbaar. Met name de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch handelen en van zicht op ontwikkeling zijn nu te leraarafhankelijk. Wel heeft de directeur schoolbreed zicht op deze kwaliteit. De al langer bestaande plannen om met een digitaal platform te gaan werken, zijn tot nu toe nog in onvoldoende mate uitgevoerd.

Ten slotte heeft het bestuur goed inzicht in de financiële positie van de school voor de komende jaren, en zet daar een meerjarenbeleid op uit. Jaarlijks controleert een kascommissie de jaarrekening.

Kwaliteitscultuur verder ontwikkelen met nieuwe team

De kwaliteitscultuur van de school is Voldoende. Na een lange periode van online lesgeven vanwege de coronacrisis en het vertrek van enkele ervaren leraren, lijkt de personele bezetting voor dit schooljaar stabiel.

Het huidige nieuwe team kan, onder leiding van de directeur, weer gericht samenwerken en gezamenlijk de kwaliteit van het onderwijs

verbeteren. Alle voorwaarden hiervoor zijn aanwezig. Er is een goede en stabiele onderwijskundige aansturing. De directeur heeft zicht op het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren en een ervaren ex-leerkracht van de school zal de nieuwe leraren gericht begeleiden. De gesprekscyclus met de leraren, ook om leraren gericht te kunnen stimuleren om zich verder te ontwikkelen, moet dit schooljaar weer starten. De schoolleider stemt de voortgang van de kwaliteit van het onderwijs regelmatig af met het bestuur en de verantwoordelijkheidsverdeling tussen betrokkenen is voor een ieder duidelijk.

Ouders zijn goed geïnformeerd, dialoog kan sterker

De standaard verantwoording en dialoog waarden we als Voldoende. De verantwoording is ruim voldoende, de dialoog moet de school weer gaan oppakken. Gedurende de coronacrisis is het contact met de ouders nog meer op afstand komen te staan. De jaarlijkse Algemene Ledenvergadering waar het bestuur inzicht in geeft in de ontwikkelingen en verantwoording aflegt over de financiële, organisatorische en onderwijskundige ontwikkelingen, vond plaats tijdens het inspectiebezoek. Er waren echter, buiten de bestuursleden, geen ouders aanwezig. De ouders, met wie wij gesproken hebben, zijn tevreden over de informatie van de school, zowel over het beleid als over de ontwikkeling van hun kinderen. Zij geven aan dat ze goed op de hoogte zijn van de prestaties en de ontwikkeling van hun kind en ook van het wekelijkse huiswerk. Daarnaast geven zij aan meer dan voldoende betrokken te zijn en naast alle activiteiten van de internationale scholen, weinig ruimte voor extra activiteiten van de Nederlandse school te hebben.

4. Reactie van het bestuur

De bevindingen van de schoolinspectie zijn door team en bestuur als waardevol ervaren en hebben de aanzet gegeven tot een brede discussie over het beleid van de school. De inzichten die dit heeft opgeleverd worden door bestuur en directie vertaald in verbeterplannen met als doel de communicatie intern en extern te vereenvoudigen, de aansturing van het team explicieter te maken en de administratieve kant van de school te professionaliseren.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

